

LEERPLAN SECUNDAIR ONDERWIJS

Vakken: PV/TV

/Huishoudkunde/Voeding/Verzorging/
Opvoedkunde/Expressie (incl. stage) (20 lt/w)
Specifiek gedeelte

Studierichting: Organisatie-assistentie

Studiegebied: Personenzorg

Onderwijsvorm: BSO

Graad: derde graad

Leerjaar: derde leerjaar

Leerplannummer: OO-2019-007

Dit leerplan met inspectienummer 2019/1587/6//V21 werd voorlopig goedgekeurd op 18 april 2019 door de inspectie en gaat in vanaf 1 september 2019.

Leerplan gezamenlijk ingediend door GO!, POV en OVSG

Inhoud

1. Doelgroep	3
2. Visie	4
3. Vakdoelstellingen en leerinhouden	7
3.1. Cluster 1: Doelstellingen m.b.t. de eigen deskundigheid	7
3.2. Cluster 2: Generieke doelstellingen	10
3.3. Cluster 3: Specifieke doelstellingen	22
4. Minimale materiële vereisten	32

1. Doelgroep

De leerlingengroep in Organisatie-assistentie is een homogene groep op vlak van interesse en motivatie, maar soms een heterogene groep op vlak van vooropleiding. De richting zal vooral jongeren aanspreken die zich goed voelen bij het uitvoeren van dienstverlenende activiteiten of indirecte zorgverlening in een ziekenhuis/zorginstelling/onderhoudsdienst of andere technische dienst gelinkt aan het ziekenhuis of de zorginstelling.

Normaal gezien komen de leerlingen uit de 3e graad organisatiehulp. Maar ook instroom uit de 3e graad verzorging of leerlingen die al een diploma secundair onderwijs hebben uit andere studierichtingen (bijv. TSO, BSO) is mogelijk. Een aantal leerlingen hebben dan al een basisopleiding gekregen om te functioneren in een logistieke dienst, andere leerlingen hebben deze voorkennis niet. Daarom is het belangrijk om bij het begin van het traject de beginsituatie van elke leerling goed in kaart te brengen, zodoende zicht te krijgen op de leerlingengroep (zodat kan gedifferentieerd worden) en verdere afspraken te maken met betrekking tot het leertraject.

2. Visie

In de studierichting 7 organisatie-assistentie willen we leerlingen voorbereiden op een job als logistiek helper/assistent in een zorginstelling of ziekenhuis.

We willen leerlingen binnen de opleiding zo voorbereiden dat zij als beginnend beroepsbeoefenaar aan de slag kunnen. We verwijzen naar een ‘beginnend beroepsbeoefenaar’ waarmee we willen benadrukken dat de leerlingen zich -eens zij tot de arbeidsmarkt zijn toegetreden - blijvend zullen moeten professionaliseren en hun handelen kritisch in vraag blijven stellen.

In dit leerplan hebben we getracht om de huidige maatschappelijke evoluties en visies in de sector te integreren. Maar onze maatschappij staat niet stil: ook op dit moment evolueren visies. Daarom is het belangrijk om als leraar ook leerlingen alert en bewust te maken van de maatschappelijke tendensen, noden en evoluties, én deze samen te bespreken binnen de lespraktijk.

Bij het uitschrijven van dit leerplan zijn we uitgegaan van de visie op integrale zorg en ondersteuning en volgende paradigmashift: van probleemgerichte zorg naar **doelgerichte zorg en ondersteuning**, van een aanbod gestuurd naar een **persoons- en behoeftegericht model**. Binnen dit model staat de **generalistische benadering** centraal waarbij we verwachten dat professionals zorg en ondersteuning kunnen bieden die gericht is op **kwaliteit van leven, op het ondersteunen van personen met een zorgbehoefte (en hun naaste omgeving) in hun functioneren, leven en participeren aan de samenleving**.

- “Kwaliteit van leven centraal stellen” betekent dat we uitgaan van een **holistisch mensbeeld, een positieve/emancipatorische benadering van de cliënt in zijn totaliteit en zijn/haar sociaal netwerk**.
- Een visie op zorg en ondersteuning die vertrekt van kwaliteit van leven, gaat ervan uit dat mensen zelf de regie over het eigen leven willen behouden. Dit impliceert dat we als zorgprofessional een cruciale rol spelen bij het **ondersteunen/versterken van zelfzorg, zelfmanagement en empowerment** bij de persoon met een zorgbehoefte.
- Dit impliceert ook dat we als zorgprofessional in elke zorgrelatie rekening houden met de aanwezige **mantelzorg/het sociaal netwerk van de cliënt** en hen ook betrekken bij ons zorg- en ondersteuningstraject.
- Dit impliceert dat we **sensitief zijn voor diversiteit**.
- Dit impliceert dat we de **sociale cohesie in de samenleving versterken**.

Het inzetten op zoveel mogelijk kwaliteit van leven voor de persoon met een zorgbehoefte, met de aandacht voor wat écht belangrijk is, moet absoluut de basis/grondhouding zijn voor elke professional die in zorg en ondersteuning werkt, samenwerkt binnen een zorgteam. Daarom is reflecteren over het eigen wereldbeeld, het eigen handelen en over de vraag hoe je als professional kan omgaan met mensen met andere ideeën, andere mensbeelden, andere achtergronden ... een belangrijke vaardigheid. **Systematisch de vraag stellen ‘waarom’ doen we bepaalde taken als logistiek helper/assistent wel/niet/op deze manier, helpt leerlingen om bovenstaande visie te verwoorden en zich eigen te maken. Deze visie is immers de lijm tussen de doelen en vakgebonden attitudes.**

In de 3e graad organisatiehulp werkt een logistiek helper/assistent als ondersteuner in normale zorgsituaties (maaltijdgebeuren, interieurzorg, intern transportgebeuren, ondersteunende administratieve taken).

In het **7e specialisatiejaar organisatie-assistentie** werkt een logistiek helper/assistent als ondersteuner in **complexe opdrachten** in **complexere zorgsituaties** waarbij **het combineren** en **organiseren van verschillende opdrachten** binnen een **vooraf bepaald tijdsbestek** en **onder verwijderd toezicht** belangrijk zijn. De essentie binnen de opleiding ligt - naast het zelfstandig plannen en uitvoeren van de logistieke taken - in het ondersteunen van verpleegkundig, hulpverlenend, verzorgend personeel zonder zelf directe zorgverlening te doen. Na ervaring in het werkveld kunnen deze leerlingen een meer leidinggevende rol opnemen.

Er kan gewerkt worden in **logistieke diensten** (als ondersteuner van het zorgteam), **facilitaire diensten** (voedingdiensten en onderhoudsdiensten) en eventueel in **andere diensten** gelinkt aan de zorginstelling of het ziekenhuis waarbij de leerlingen logistieke taken (zoals voorraadbeheer en intern transport van goederen) uitvoeren.

Gezien de mogelijks diverse invulling/concretisering binnen verschillende instellingen (binnen het studiegebied personenzorg)– zijn het uitnodigen van gastsprekers/getuigenissen uit het werkveld/doen van bezoeken/extra-muros-activiteiten en stage¹ belangrijk.

Om leerlingen in deze praktijkgerichte opleiding alle kansen te geven om de doelen kwaliteitsvol aan te leren, in te oefenen en te evalueren in een reële arbeidscontext - adviseren we om van stage een belangrijk onderdeel te maken binnen deze opleiding met een volume van bijv. 12 weken op schooljaarbasis. Een combinatie van blokstage en alternerende stage is uiteraard ook mogelijk.

Dit leerplan werd opgebouwd rond een aantal clusters van doelstellingen die worden aangevuld met een aantal vakgebonden attitudes relevant voor een logistiek helper/assistent.

In dit leerplan werken we vanuit verschillende vakken/met verschillende collega's samen aan de doelen en vakgebonden attitudes van dit leerplan. We beschouwen het behorend tot de autonomie van de vakgroep om - in overleg met de directie - te bepalen welke doelen en vakgebonden attitudes op school en/of op stage worden aangeleerd, ingeoefend en geëvalueerd. We gaan ervan uit dat binnen de vakgroep duidelijke, formele afspraken gemaakt worden over wie aan welke leerplandoelstellingen/vakgebonden attitudes zal werken en welke leerplandoelstellingen geïntegreerd worden in de geïntegreerde proef. Vooral voor de generieke doelstellingen moet worden afgesproken wie de leerplandoelstellingen aanleert en wie ze verder integreert in de lespraktijk.

Op het einde van deze opleiding moeten de leerlingen in staat zijn om:

- op een deskundige manier complexere logistieke taken uit te voeren,
- zelfstandig te werken onder verwijderd toezicht,
- te werken binnen de voorziene tijdsafbakening.

¹ Om te bepalen of een stageplaats in aanmerking komt, neem je als uitgangspunt: of de doelen **op het vooropgestelde beheersingsniveau** in de vooropgestelde **context** met de vooropgestelde **doelgroep** onder **kwaliteitsvolle begeleiding** kunnen gerealiseerd worden of niet.

Dit concretiseren we in clusters van leerplandoelstellingen:

Cluster 1: Doelstellingen m.b.t de eigen deskundigheid

Cluster 2: Generieke doelstellingen

Cluster 3: Specifieke doelstellingen:

- opvoedkundige/expressieve doelstellingen,
- verzorgende/zorg ondersteunende doelstellingen,
- huishoudkundige/logistieke doelstellingen.



en volgende vakgebonden attitudes die in combinatie met de leerplandoelstellingen worden nagestreefd: cliëntgericht werken; teamgericht werken; zelfstandig werken; nauwkeurig werken; beleefd en respectvol zijn; discreet zijn; flexibel zijn; empathisch zijn; authentiek; echt zijn; stressbestendig zijn en kritisch ingesteld zijn.

3. Vakdoelstellingen en leerinhouden²

3.1. Cluster 1: Doelstellingen m.b.t. de eigen deskundigheid

LEERPLANDOELSTELLINGEN		LEERINHOUDEN	DECR. NR. CODE
De leerlingen ontwikkelen de eigen deskundigheid.			
1.	De leerlingen vinden vormingsorganisaties en programma's terug. (D)	<ul style="list-style-type: none"> Vormingsorganisaties Vormingsprogramma's 	
2.	De leerlingen scholen zich professioneel bij. (D)	<ul style="list-style-type: none"> Professionalisering 	
3.	De leerlingen gaan op constructieve wijze om met de grenzen van hun beroepsdomein in functie van hun eigen competenties. (D)	<ul style="list-style-type: none"> Takenpakket logistiek helper/ assistent <ul style="list-style-type: none"> – grenzen beroepsdomein – eigen competenties 	
4.	De leerlingen wisselen kennis uit met anderen (bijv. collega's ...). (D)	<ul style="list-style-type: none"> Informatie uitwisseling 	
5.	De leerlingen gebruiken de taal die men in het kader van het beroep hanteert op voldoende deskundige wijze zowel mondeling als schriftelijk. (D)	<ul style="list-style-type: none"> Vakterminologie 	
SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN			
	<ul style="list-style-type: none"> Eigen deskundigheid: de focus ligt op het stimuleren tot levenslang leren via het volgen van actuele maatschappelijke tendensen, professionaliseringsactiviteiten, vormingsactiviteiten, vormingsprogramma's ... Belangrijk hierbij is dat leerlingen hierover het gesprek aangaan met anderen zodoende de nieuwe informatie te verwerken/te delen/te verankeren en de eigen deskundigheid/professionaliteit te bevorderen. 		
	<ul style="list-style-type: none"> Een ICT-opdracht kan een mooie insteek vormen (bijv. het professionaliseringaanbod opzoeken via websites) maar ook het raadplegen van informatiebrochures of flyers van op stage bieden mogelijkheden. De focus ligt op het vinden van organisaties die vormingen aanbieden voor logistiek helpers/assistenten en het bekijken van het concrete vormingsprogramma dat een organisatie aanbiedt, bijv. Escala (Syntra West), VDAB, nieuwsbrieven. Het is bij het takenpakket logistiek helper/assistent belangrijk om dit te kaderen t.o.v. het takenpakket van andere profielen/zorgverleners. 		

² D: deze leerplandoelstellingen worden voorzien om aan differentiatie te doen zodat de leerkracht kan inspelen op de verschillende interesses, leerstatus en leerprofielen van de leerlingen. Deze differentiatiedoelstellingen worden aangeduid met een D.

- Zich bijscholen kan door het uitvoeren van gerichte opdrachten (bijv. rond vakliteratuur), het in gesprek gaan met gastsprekers, een bezoek te brengen aan bedrijven/beurs of leerlingen laten aansluiten bij professionaliseringsinitiatieven binnen de instellingen/stageplaatsen
- Leerlingen delen de nieuw verworven informatie/kennis n.a.v. de professionaliseringsinitiatieven met anderen: (mede)leerlingen, de stagementor/stagebegeleider
- Leerlingen gebruiken vakterminologie tijdens concrete toepassingen/opdrachten en hanteren professioneel taalgebruik.

LEERPLANDOELSTELLINGEN		LEERINHOUDEN	DECR. NR. CODE
De leerlingen dragen bij tot de ontwikkeling van het beroep.			
6.	De leerlingen geven voorbeelden van nieuwe ontwikkelingen binnen de logistieke taken in de zorgsector.	<ul style="list-style-type: none"> Nieuwe ontwikkelingen: <ul style="list-style-type: none"> – trends/tendensen, – nieuwe technieken, – nieuwe materialen. – ... 	
7.	De leerlingen fungeren als rolmodel voor de andere stagiairs in de opleiding.	<ul style="list-style-type: none"> Rolmodel: <ul style="list-style-type: none"> – professionele houding 	
SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN			
	<ul style="list-style-type: none"> Leerlingen kunnen de opdracht krijgen om gedurende een bepaalde periode nieuwe ontwikkelingen binnen de logistieke taken in de zorgsector bijv. te documenteren in een map, voor te stellen aan anderen We vinden het belangrijk dat logistiek helpers/assistenten zich bewust zijn van hun rol/taak binnen een zorginstelling: dat ze hier een zekere beroepsfierheid mogen over uitstralen en hierbij vooral een professionele houding aannemen ‘het verschil maak je in de zorgsector’, zeker naar andere jongere stagiaires uit bijv. 5 organisatie-hulp. 		

3.2. Cluster 2: Generieke doelstellingen

LEERPLANDOELSTELLINGEN		LEERINHOUDEN	DECR. NR. CODE
De leerlingen hebben inzicht in de sector, het takenpakket en de eigen bevoegdheden.			
8.	De leerlingen beschrijven wie welke zorgtaak opneemt binnen een organisatie/instelling.	<ul style="list-style-type: none"> Organigram: wie werkt op welke afdeling: bijv.: <ul style="list-style-type: none"> (administratief) ondersteunend personeel, keukenpersoneel, afdelingsverantwoordelijke, ergotherapeut/kinesitherapeut, verzorgende / zorgkundige, animator, verpleegkundige, arts, ... Algemene beschrijving: <ul style="list-style-type: none"> Wie neemt welke taak op? 	
9.	De leerlingen bespreken welke taken een logistiek helper/assistent - vanuit zijn takenpakket en bevoegdheden - in welke organisatie/instelling kan uitvoeren.	<ul style="list-style-type: none"> Takenpakket logistiek helper/assistent Organisaties/instellingen 	
10.	De leerlingen informeren zich over de visie van de organisatie/instelling.	<ul style="list-style-type: none"> Visie 	
SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN			
	<ul style="list-style-type: none"> Leerlingen richten zich in eerste instantie functioneel op die afdelingen en andere collega's waar ze via stage mee in contact komen. Het vergelijken van organigrammen is een blikverruimende opdracht. Ook het werken vanuit casussen/probleemsituaties kan functioneel werken met het organigram stimuleren. We vinden het belangrijk dat iedereen die binnen een bepaalde instelling/organisatie werkt - in eigen woorden de krachtlijnen van een instellingsgebonden visie kan weergeven. Daarnaast kan het vergelijken van visies van instellingen - organisaties leerlingen helpen om de gelijkenissen/verschillen tussen instellingenorganisaties te zien. 		

LEERPLANDOELSTELLINGEN		LEERINHOUDEN	DECR. NR. CODE
De leerlingen handelen professioneel.			
11.	De leerlingen nemen een professionele houding aan bij hun handelen.	<ul style="list-style-type: none"> • Professionele houding/handelen: <ul style="list-style-type: none"> – conform de holistische mensvisie/generalistische benadering, – i.f.v. eigen takenpakket (cfr. Verantwoordelijkheid/aansprakelijkheid), – respecteren privacy, – respecteren beroepsgeheim, – respect voor diversiteit, – ... 	
SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN			
	<ul style="list-style-type: none"> • Wat een professionele houding als werknemer in de zorgsector inhoudt, kwam normaal gezien reeds in de 3° graad aan bod. Toch blijft het belangrijk om leerlingen erop te blijven wijzen dat we - in het omgaan met mensen/samenwerking met anderen en bij het uitvoeren van hun taken - een professionele houding verwachten. • Graag leggen we hier ook de link naar cultuursensitieve zorg (www.pigmentzorg.be) en aandacht voor het omgaan met mensen met migratieachtergrond (cfr. het boek "Bouwstenen voor een cultuursensitieve zorg- en welzijnsorganisatie). • Bij beroepsgeheim kan ook stil gestaan worden bij zwijgrecht/zwijgplicht/meldingsplicht. 		

LEERPLANDOELSTELLINGEN		LEERINHouden	DECR. NR. CODE
De leerlingen zijn sociaal en communicatief vaardig.			
12.	De leerlingen zijn sociaal vaardig.	<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerken met anderen • Constructief omgaan met feedback • Betrokken/loyaal • Betrouwbaar • Vriendelijk • Assertief • ... 	
13.	De leerlingen zijn communicatief vaardig.	<ul style="list-style-type: none"> • Formele en informele communicatie <ul style="list-style-type: none"> – actief luisteren – iemand begroeten – zich voorstellen – een gesprek voeren/afronden – ... • Letten op houding, lichaamstaal en taalgebruik 	
SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN			
	<ul style="list-style-type: none"> • Het sociaal en communicatief vaardig zijn moet vooral functioneel worden aangeleerd/ingeoefend om de omgang met de cliënt, het netwerk, collega's en externen vlot te laten verlopen. De focus ligt hierbij op het doen (bijv. via rollenspelen/op stage ...). • Kennis van Standaardnederlands is binnen deze opleiding zeer belangrijk: de leerling staat immers in nauw contact/communicatie met de cliënt, zijn sociaal netwerk, andere zorgverleners en externen. De leerling moet zichzelf vloeiend en spontaan kunnen uitdrukken zonder daarvoor aantoonbaar naar woorden te moeten zoeken. Zij/hij moet een conversatie kunnen voeren met de cliënt/het netwerk en efficiënt kunnen rapporteren aan andere zorgverleners/korte verslagen en mededelingen kunnen lezen/begrijpen en aanvullen. Indien de Nederlandse taal een probleem zou vormen, dan adviseren wij gerichte taalondersteuning en remediëring. 		

LEERPLANDOELSTELLINGEN		LEERINHOUDEN	DECR. NR. CODE
De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.			
14.	De leerlingen werken planmatig.	<ul style="list-style-type: none"> • Taken plannen <ul style="list-style-type: none"> – met behulp van: <ul style="list-style-type: none"> – een stappenplan – een instructiefiche – ... • Rekening houden met het tijdsaspect 	
15.	De leerlingen motiveren waarom zij bepaalde materialen/hulpmiddelen/producten kiezen in functie van een opdracht.	<ul style="list-style-type: none"> • Keuze in functie van een opdracht 	
16.	De leerlingen werken doelgericht.	<ul style="list-style-type: none"> • In functie van een doel 	
17.	De leerlingen werken oplossingsgericht.	<ul style="list-style-type: none"> • In functie van een oplossing 	
18.	De leerlingen reflecteren over het eigen handelen binnen de werking van de logistieke dienst in de zorgsector.	<ul style="list-style-type: none"> • Reflecteren • Handelen bijstellen indien nodig 	
19.	De leerlingen reflecteren over moeilijke situaties.	<ul style="list-style-type: none"> • In omgaan met de cliënt en zijn netwerk • In het omgaan met collega's • In het beoordelen van producten 	
20.	De leerlingen beschrijven wat bepaalde kwaliteitslabels inhouden. (D)	<ul style="list-style-type: none"> • Relevante kwaliteitslabels (D) 	
SPECIEFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN			
	<ul style="list-style-type: none"> • Bij het reflecteren over moeilijke situaties verruimen we het reflecteren over het eigen handelen, naar het omgaan met andere mensen en producten. Bijv. ruzie tussen cliënt en dochter wanneer je de kamer binnen komt, bijv. ongepaste opmerkingen van een collega, bijv. de kwaliteit van een inkomend product is ondermaats Belangrijk hierbij is leerlingen te laten nadenken over wat ze in die omstandigheden zouden kunnen doen zodat ze iets weerbaarder worden in het omgaan met onverwachte / moeilijke situaties. • Bij kwaliteitslabels denken we opnieuw functioneel aan die labels waarmee logistiek helpers/assistenten mee in contact komen bijv. Smiley's, ISO-label 		

LEERPLANDOELSTELLINGEN			DECR. NR.
De leerlingen handelen hygiënisch.			CODE
21.	De leerlingen bespreken hygiënerichtlijnen en -procedures die van kracht zijn in een professionele context.	<ul style="list-style-type: none"> • Hygiënerichtlijnen en hygiëneprocedures: bijv. hygiëneplan en reinigingsschema's 	
22.	De leerlingen passen de hygiënevoorschriften en -procedures toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Belang • Chemische, fysische en biologische gevaren <ul style="list-style-type: none"> – besmettingsoverdracht – micro-organismen: salmonella en listeria, streptokokken (zie ook later bij zorg) – parasieten – ongediertebestrijding • Allergenen • Kwaliteitshandboek en sectorgids/autocontrolegids raadplegen i.f.v. <ul style="list-style-type: none"> – persoonlijke hygiëne – controle van inkomende producten – productieproces: warmte- en koudeketen: temperatuurcontrole: meten en registreren (toestellen/hulpmiddelen en lijstjes) – verpakken, opslaan en vervoer (cfr. transport) – reinigen en desinfecteren/ontsmetten – infrastructuur en uitrusting/productieomgeving • Steeds in functie van de eigen veiligheid, die van de cliënt en de anderen. 	

SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN			
		<ul style="list-style-type: none"> De hygiënevoorschriften en hygiëneprocedures worden toegepast binnen de diverse afdelingen/contexten waarin de logistiek assistent/helper kan werken bijv. distributiekeuken, afdelingskeuken, eigen werkruimte in de grootkeuken, dienstlokalen, technische ruimte, gangen/trappen/transitzones, leefruimten, tijdens transport naar radiologie – isotopen ... en dit in diverse tewerkstellingsplekken. Beperk de regelgeving tot de functionele aandachtspunten die de leerlingen nodig hebben bij het uitvoeren van hun taken (eenvoudige tussendoortjes en broodmaaltijden, wijzigen van consistentie, dresser en bedelen van maaltijden, ondersteunen bij het maaltijdgebeuren). Hygiënerichtlijnen en hygiëneprocedures bij voedselbehandeling zijn opgenomen in het HACCP-werkplan. 	

LEERPLANDOELSTELLINGEN		LEERINHOUDEN	DECR. NR. CODE
De leerlingen handelen veilig.			
23.	De leerlingen passen veiligheidsrichtlijnen en hygiëneprocedures toe.	<ul style="list-style-type: none"> Opvolgen van organisatie/instelling specifieke richtlijnen: <ul style="list-style-type: none"> – veiligheidsvoorschriften en veiligheidsprocedures – voorschriften werkpostfiche (risicoanalyse) – veiligheidspictogrammen – preventiemaatregelen – persoonlijke beschermingsmiddelen – veiligheidsinstructiekaarten/productinformatiefiches 	
24.	De leerlingen schatten de risico's in bij het niet correct opvolgen van de veiligheidsrichtlijnen en veiligheidsprocedures.	<ul style="list-style-type: none"> Veiligheid in elke situatie Potentiële risicosituaties Hoe risico's beperken Preventiehiërarchie 	
25.	De leerlingen houden rekening met potentiële gevaren verbonden aan transport van cliëntstalen en medisch materiaal.	<ul style="list-style-type: none"> Aandachtspunten bij transport <ul style="list-style-type: none"> – cliëntstalen – medisch materiaal 	
26.	De leerlingen omschrijven de verschillende beroepsrisico's beknopt.	<ul style="list-style-type: none"> Beroepsrisico's: <ul style="list-style-type: none"> – MRSA – TBC – hepatitis – HIV – scabiës 	

		<ul style="list-style-type: none"> – prikongevallen – rugklachten – ... – Preventie: – reglementering/voorschriften – vaccinaties – ... 	
SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN			
	<p>We verwachten dat leerlingen veilig handelen in alle contexten, maar specifiek in:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cliëntenkamer/patiëntenkamer • MRSA risicokamer • Technische ruimtes: spoelkamer, afdelingsbadkamer ... • Transitzones: gangen, trappenhuis ... • Centrale ruimtes: woonkamer, salon, eetzaal ... 		

LEERPLANDOELSTELLINGEN		LEERINHOUDEN	DECR. NR. CODE
De leerlingen handelen ergonomisch.			
27.	De leerlingen bespreken de algemene principes in verband met ergonomisch handelen in een professionele context.	<ul style="list-style-type: none"> Ergonomie: <ul style="list-style-type: none"> – begrip – belang – sta- en zithouding – hef- en tiltechnieken – ondersteunend materiaal 	
28.	De leerlingen formuleren voor concrete situaties voorstellen tot ergonomisch handelen.	<ul style="list-style-type: none"> Voorstellen 	
29.	De leerlingen passen richtlijnen voor ergonomisch handelen toe in diverse contexten.	<ul style="list-style-type: none"> Toepassen 	
SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN			
	<ul style="list-style-type: none"> De uitleg en opdrachten dienen opnieuw functioneel te zijn voor de taken van een logistiek helper/assistent. Het werken rond specifieke bewegingsopdrachten bijv. manipuleren van een rolwagen, transport van zorgvrager te bed in meer complexe situaties (bijv. met infuus en/of medische apparatuur ...) zijn warm aanbevolen. 		

LEERPLANDOELSTELLINGEN		LEERINHOUDEN	DECR. NR. CODE
De leerlingen handelen milieubewust.			
30.	De leerlingen informeren zich over het milieubeleid in de organisatie/instelling.	<ul style="list-style-type: none">• Milieuriichtlijnen eigen aan een organisatie/instelling<ul style="list-style-type: none">– principes rond het scheiden/verwijderen van afval binnen een organisatie– recupereren/sorteren van verpakkingsmaterialen– waterverbruik– energieverbruik (gas, elektriciteit)– afval besparende initiatieven– milieusparende alternatieven (bio-onderhoudsproducten ...)• Restverwerking als milieusparende maatregel	
31.	De leerlingen passen milieubewuste maatregelen en afspraken rond afvalbeleid toe in diverse contexten.		
SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN			
	<ul style="list-style-type: none">• Meer en meer gaat ook aandacht naar het scheiden van afval met commerciële waarde (bijv. recuperatie van cellulosevezels uit incontinentiemateriaal, opvangen van organisch afval in functie van biogas ...).		

LEERPLANDOELSTELLINGEN		LEERINHOUDEN	DECR. NR. CODE
De leerlingen doen voorraad- en stockbeheer.			
32.	De leerlingen ontvangen goederen volgens de organisatie/instelling specifieke procedures/richtlijnen.	<ul style="list-style-type: none"> • Ontvangen van inkomende goederen (a.d.h.v. checklist): <ul style="list-style-type: none"> – bestelbon en leveringsbon – benamingen (productinformatie) – hoeveelheid – vervaldatum (houdbaarheidsdatum) – visuele controle van de verpakking/producten – temperatuur – tekorten/fouten/schade melden via procedure – registreren van inkomende producten 	
33.	De leerlingen verdelen goederen over de verschillende opslagplaatsen/magazijnen.	<ul style="list-style-type: none"> • Verdelen naar: <ul style="list-style-type: none"> – magazijn niet-voeding – magazijn voeding – gekoelde opslag – diepvriesopslag • Opslaan van goederen <ul style="list-style-type: none"> – FIFO en FEFO – bewaarvoorschriften (opslagvoorwaarden/richtlijnen) 	
34.	De leerlingen bereiden (interne) bestellingen voor.	<ul style="list-style-type: none"> • Klaarzetten van bestelling <ul style="list-style-type: none"> – (interne) bestelbon – registreren van uitgaande producten 	
35.	De leerlingen controleren de voorraad volgens organisatie/instelling specifieke procedures/richtlijnen.	<ul style="list-style-type: none"> • Voorraad controleren <ul style="list-style-type: none"> – minimale voorraad (a.d.h.v. checklist) – tekorten/schade/verlies melden via procedure 	

SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN

- Aandacht voor specifieke opslagvoorschriften voor producten zoals reinigings- en onderhoudsproducten.
- Aandacht voor houdbaarheidsdatum bij bederfbare producten in de stockcontrole.

LEERPLANDOELSTELLINGEN		LEERINHOUDEN	DECR. NR. CODE
De leerlingen voeren administratieve taken uit.			
36.	De leerlingen voeren gegevens digitaal in.	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik van kantoorsoftware 	
37.	De leerlingen beantwoorden vragen en/of klachten.	<ul style="list-style-type: none"> • Vragen • Klachten <ul style="list-style-type: none"> – tijdens een rechtstreeks contact – aan de telefoon – via e-mail 	
38.	De leerlingen klasseren documenten.	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseren <ul style="list-style-type: none"> – Alfabetisch – Op naam – Op datum – Per leverancier – ... 	
39.	De leerlingen behandelen interne en externe post.	<ul style="list-style-type: none"> • Interne en externe post <ul style="list-style-type: none"> – ontvangen, sorteren en bedelen interne en inkomende post – plooien, verpakken, frankeren van uitgaande post 	
40.	De leerlingen gebruiken ondersteunend kantoomateriaal. (D)	<ul style="list-style-type: none"> • Kantoomateriaal <ul style="list-style-type: none"> – printer – fax – kopieertoestel – lamineertoestel – papiersnijmachine – ... 	

SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN	
	<ul style="list-style-type: none">• Kantoorsoftware dient opnieuw functioneel geïnterpreteerd te worden: bijv. Word, Excel

3.3. Cluster 3: Specifieke doelstellingen

LEERPLANDOELSTELLINGEN		LEERINHouden	DECR. NR. CODE
De leerlingen hanteren gepaste omgangsvormen.			
41.	De leerlingen passen hun handelen aan in functie van de cliënt.	<ul style="list-style-type: none"> De cliënt: omvat alle doelgroepen waarmee een logistiek helper/assistent kan in contact komen <ul style="list-style-type: none"> naar leeftijd/kenmerken (op fysiek, psychisch, sociaal en/of emotioneel vlak) per doelgroep: kinderen, volwassenen, ouderen, mensen met een beperking ... naar beperking/ziektebeeld (bijv. hardhorigheid, slechtziendheid, dementie, Parkinson, MS, depressie ...) naar omstandigheid ... 	
42.	De leerlingen gaan op gepaste manier om met het netwerk van de cliënt, collega's en externen.	<ul style="list-style-type: none"> Omgaan met: <ul style="list-style-type: none"> netwerk, collega's, externen. 	
43.	De leerlingen stimuleren de cliënt om actief aan activiteiten deel te nemen.	<ul style="list-style-type: none"> Stimuleren 	
SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN			
	<ul style="list-style-type: none"> De leerlingen moeten in het omgaan met cliënten, hun handelen afstemmen op de cliënt (bijv. van kind tot oudere). We verwachten niet dat leerlingen alle ziektebeelden tot in detail kunnen beschrijven, maar wel dat ze enerzijds van de meest voorkomende beperkingen (die meekomen met de leeftijd) en zeer vaak voorkomende aandoeningen in grote lijnen kunnen uitleggen wat ze inhouden/betekenen voor de cliënt en zijn netwerk en ze hierdoor het gedrag van een cliënt kunnen plaatsen en anderzijds dat ze vooral weten/beseffen waarop ze in hun handelen/omgaan met een cliënt moeten op letten. Het werken vanuit concrete situaties (bijv. verlies, goed/slecht nieuws, ongewenste intimiteiten, stressvolle momenten ...) waarmee ze in contact kunnen komen met de cliënt, het netwerk en collega's is hierbij zeer waardevol. 		

- Van een logistiek helper/assistent verwachten we dat hij ondersteuning biedt bij de praktische organisatie van activiteiten, hierover afspraken maakt, taken inplant en op een professionele manier omgaat met alle betrokkenen. Het is niet de bedoeling dat hij/zij activiteiten ontwikkelt of alleen begeleidt – hij/zij biedt praktische ondersteuning bijv. mee helpen bij een lentewandeling.

LEERPLANDOELSTELLINGEN		LEERINHouden	DECR. NR. CODE
De leerlingen observeren het gedrag van de cliënt en rapporteren hierover.			
44.	De leerlingen observeren het gedrag van de cliënt.	• Observeren	
45.	De leerlingen interpreteren de observatiegegevens.	• Interpreteren	
46.	De leerlingen rapporteren over de observatiegegevens en hun interpretaties.	• Rapporteren	
SPECIEFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN			
<ul style="list-style-type: none"> • Observeren, interpreteren en rapporteren hebben we hier bewust toegevoegd, omdat het belangrijk is dat ook een logistiek helper/assistent bij het uitvoeren van logistieke taken oog heeft voor het welzijn en welbevinden van een cliënt. Een logistiek helper/assistent komt immers vaak in situaties waarbij hij/zij bepaalde logistieke taken uitvoert in aanwezigheid van een cliënt en beschikt daardoor vaak over belangrijke aanvullende informatie voor het zorgteam. • Kennis van Standaardnederlands is binnen deze opleiding zeer belangrijk: de leerling staat immers in nauw contact/communicatie met de cliënt, zijn sociaal netwerk, andere zorgverleners en externen. De leerling moet zichzelf vloeiend en spontaan kunnen uitdrukken zonder daarvoor aantoonbaar naar woorden te moeten zoeken. Zij/hij moet een conversatie kunnen voeren met de cliënt/het netwerk en efficiënt kunnen rapporteren (mondeling en via korte verslagen en mededelingen noteren) aan andere zorgverleners. Indien de Nederlandse taal een probleem zou vormen, dan adviseren wij gerichte taalondersteuning en remediëring. 			

LEERPLANDOELSTELLINGEN		LEERINHOUDEN	DECR. NR. CODE
De leerlingen passen EHBO toe.			
47.	De leerlingen passen eerste hulp toe.	<ul style="list-style-type: none"> • Plichten als burger inzake EHBO • Basisprincipes en stappen bij EHBO toepassen: <ul style="list-style-type: none"> – verslikking (op de rug slaan/buikstoten geven), huidwonde (schaafwonde, snijwonde, steekwonde, vreemd voorwerp, splinter) brandwonde (water en hulpdiensten), bloeding (bloedneus, bloeding stelpen), letsel aan botten/spieren of gewrichten (verstuiking, ontwrichting, breuk), vergiftiging (gevaarlijke producten, CO-vergiftiging),reanimeren (hartmassage, mond-op-mondbeademing) en defibrilleren (AED toestel gebruiken). 	
SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN			
	<ul style="list-style-type: none"> • Vanuit functionele casussen leggen leerlingen uit wat ze binnen hun takenpakket mogen uitvoeren en passen dit via simulatie toe. 		

LEERPLANDOELSTELLINGEN		LEERINHOUDEN	DECR. NR. CODE
De leerlingen voeren sterilisatie uit. (D)			
48.	De leerlingen voeren de voorbereidende taken uit in de onreine zone. (D)	<ul style="list-style-type: none"> • Belang van sterilisatie • Reine en onreine zone • Materialenkennis • Ontvangst <ul style="list-style-type: none"> – sorteren – tellen – registreren • Reinigen <ul style="list-style-type: none"> – wassen – spoelen 	
49.	De leerlingen stellen medische basispakketten op een correcte manier samen voor sterilisatie. (D)	<ul style="list-style-type: none"> • Samenstelling van basispakketten a.d.h.v. hulpmiddel <ul style="list-style-type: none"> – verpakkingsvormen – labeling/identificatie 	
SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN			
	<ul style="list-style-type: none"> • Op de sterilisatieafdeling voert de leerling drie grote takenpakketten uit: sorteren en reinigen van materiaal en samenstellen van basispakketten, het steriliseren (of instellen van de autoclaaf), het transporteren van de gesteriliseerde pakketten. Het instellen van de autoclaaf gebeurt door de verantwoordelijke. Het verdelen van de gesteriliseerde materialen valt onder het onderdeel 'transport'. • Het steriliseren komt nog op een beperkt aantal stageplaatsen aan bod. Indien dit op een bepaalde stageplaats aan bod komt, wordt hier vaak een interne opleiding aan gekoppeld. 		

LEERPLANDOELSTELLINGEN		LEERINHOUDEN	DECR. NR. CODE
De leerlingen ondersteunen het zorgteam bij bepaalde logistieke taken.			
50.	De leerlingen voeren een bed opmaak uit in complexe zorgsituaties.	<ul style="list-style-type: none"> • Bed verschonen/opmaken • Materialen: <ul style="list-style-type: none"> – bedgordel, – immobilisatie slaapzak, – dekenboog, – comfortkussens, – verschillende soorten onderleggers, – rugsteunen, – decubitusmatras, – ... 	
51.	De leerlingen ondersteunen het zorgteam bij mobiliseren en positioneren van een cliënt.	<ul style="list-style-type: none"> • Mobiliseren en positioneren <ul style="list-style-type: none"> – comfortstoel/comfortkussen, – krukken, – bedtafel, – ziekenoplichter (papegaaiestok). 	
SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN			
	<ul style="list-style-type: none"> • De techniek 'bed opmaken' wordt uitgevoerd terwijl een andere zorgverlener met de cliënt bijv. een toilet aan de lavabo uitvoert, een wandeling maakt, op consultatie is 		

LEERPLANDOELSTELLINGEN		LEERINHOUDEN	DECR. NR. CODE
De leerlingen dragen zorg voor linnen.			
52.	De leerlingen sorteren linnen.	<ul style="list-style-type: none"> • Persoonlijk linnen • Hygiënisch linnen • Bedlinnen • Droog en nat linnen ophalen, sorteren en stockeren. 	
53.	De leerlingen verdelen linnen naar de verschillende diensten.	<ul style="list-style-type: none"> • Verdeling van: <ul style="list-style-type: none"> – persoonlijk linnen, – arbeidskledij, – hygiënisch linnen en bedlinnen. 	
54.	De leerlingen labelen linnen volgens diverse systemen.	<ul style="list-style-type: none"> • Controleren van het linnen • Labelen 	
55.	De leerlingen voeren eenvoudige herstellingen/aanpassingen aan linnen manueel en machinaal uit.	<ul style="list-style-type: none"> • Eenvoudige herstellingen/aanpassingen 	
56.	De leerlingen verwerven inzicht in het circuit dat linnen doorloopt.	<ul style="list-style-type: none"> • Niet-besmet linnen • Besmet Linnen <ul style="list-style-type: none"> – voorzorgsmaatregelen bij het verwijderen en bewaren/opslaan • Linnen met bijzondere kenmerken: <ul style="list-style-type: none"> – persoonlijk linnen, – linnen afkomstig van het OK, – inpaklinnen voor CSA, – aangepast linnen bij infecties en overgevoeligheid. 	
SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN			

LEERPLANDOELSTELLINGEN		LEERINHOUDEN	DECR. NR. CODE
De leerlingen transporteren zorgmateriaal, stalen en medische apparaten.			
57.	De leerlingen transporteren niet medisch, verzorgend materiaal en medische stalen naar verschillende interne diensten.	<ul style="list-style-type: none"> Aandachtspunten bij het transporteren van: <ul style="list-style-type: none"> – verzorgend materiaal, – incontinentiemateriaal , – medische stalen, – medische basispakketten, – medische apparaten, – ... 	
SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN			
	<ul style="list-style-type: none"> De leerplandoelen met betrekking tot o.a. de verschillende afdelingen, de taken van de verschillende personeelsleden, de soorten materiaal e.d. kunnen hier functioneel aan gekoppeld worden. 		

LEERPLANDOELSTELLINGEN		LEERINHOUDEN	DECR. NR. CODE
De leerlingen ondersteunen de cliënt bij verplaatsing.			
58.	De leerlingen onderscheiden de verschillende gradaties van mobiliteit om aangepast transport/begeleiding van de cliënt te voorzien.	<ul style="list-style-type: none"> Mobiliteitsgraden: <ul style="list-style-type: none"> – goede gezondheid/mobiel, – krukken/wandelstok, – loophulp , – rolstoel, – bedlegerig. 	
59.	De leerlingen gebruiken het specifiek materiaal voor mobiliteitsondersteuning.	<ul style="list-style-type: none"> Specifiek materiaal: <ul style="list-style-type: none"> – looprek/rollator, – rolstoel, – multipositiewagen, – bed, – kinderwagen, – ... 	
60.	De leerlingen begeleiden de cliënt tijdens diverse verplaatsingen.	<ul style="list-style-type: none"> Transport van cliënten 	

SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN			
	<ul style="list-style-type: none"> Tijdens het transport van de cliënt zijn gepaste omgangsvormen en oog hebben voor het comfort en welzijn van de cliënt onontbeerlijk. 		
LEERPLANDOELSTELLINGEN		LEERINHOUDEN	DECR. NR. CODE
De leerlingen ondersteunen bij het maaltijdgebeuren.			
61.	De leerlingen voeren een maaltijdbevraging bij cliënten uit in een ziekenhuis/zorginstelling.	<ul style="list-style-type: none"> Menukeuze/maaltijdbevraging via: <ul style="list-style-type: none"> Op PDA/tablet of op papier 	
62.	De leerlingen houden rekening met de cultuurgebonden tradities bij het ondersteunen van het maaltijdgebeuren.	<ul style="list-style-type: none"> Diversiteit in de voeding volgens religie of overtuigingen. 	
63.	De leerlingen assisteren bij het dressereren van bereide maaltijdcomponenten in functie van de maaltijdbedeling.	<ul style="list-style-type: none"> distributiesystemen <ul style="list-style-type: none"> centraal, decentraal, selfservice ... Maaltijdbedeling: 	
64.	De leerlingen voeren de maaltijdbedeling op verschillende afdelingen uit.	<ul style="list-style-type: none"> cliëntenfiche, transportmaterieel voor voeding, aandachtspunten bij transport van voeding 	
65.	De leerlingen verzorgen - ter ondersteuning van het zorgteam - het maaltijdgebeuren.	<ul style="list-style-type: none"> Zitcomfort cliënt Hulpmiddelen bij de maaltijd 	
SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN			
	<ul style="list-style-type: none"> De hygiënerichtlijnen en hygiëneprocedures rond het werken in de (voor)bereidingskeuken en bij schikken van maaltijdcomponenten wordt behandeld in het luik rond hygiënisch werken. 		

LEERPLANDOELSTELLINGEN		LEERINHOUDEN	DECR. NR. CODE
De leerlingen ondersteunen bij de maaltijdbereiding.			
66.	De leerlingen verantwoorden het belang van gezonde voeding in functie van de doelgroep/afdeling.	<ul style="list-style-type: none"> • Voedingsmodellen 	
67.	De leerlingen formuleren aanpassingen aan bestaande gerechten/menu's in functie van de doelgroep.	<ul style="list-style-type: none"> • Gezonde en gevarieerde voeding <ul style="list-style-type: none"> – eenvoudige alternatieven • Aantrekkelijker maken van gerechten 	
68.	De leerlingen bespreken de aandachtspunten van de voornaamste/meest voorkomende diëten/voedingsvoorschriften.	<ul style="list-style-type: none"> • Voedingsstof verrijkt, beperkt, vrij, constant ... • Indeling volgens verschillende consistenties 	
69.	De leerlingen bereiden een broodmaaltijd en/of eenvoudig tussendoortje voor de verschillende doelgroepen.	<ul style="list-style-type: none"> • Leeftijdsgebonden groepen <ul style="list-style-type: none"> – vaste zuigelingenvoeding – schoolkind – adolescent – oudere 	
70.	De leerlingen passen, onder begeleiding, de consistentie van bereide maaltijden aan in functie van de verschillende doelgroepen	<ul style="list-style-type: none"> • Verschillende consistenties • Voeding bij kauw- en slikproblemen <ul style="list-style-type: none"> – zachte, gemixte, gemalen, (dik/half) vloeibare voeding 	
SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN			
	<ul style="list-style-type: none"> • Bij het formuleren van aanpassingen aan bestaande gerechten is het niet de bedoeling dat ze wijzigingen maken in functie van diëten (diëtist). Er kan wel gedacht worden aan het formuleren van alternatieven voor bepaalde voedingsmiddelen (in functie van de wensen/behoefte van de cliënt) bv. rijst i.p.v. pasta, wit/bruin brood Daarnaast is er ook ruimte om gerechten aantrekkelijker te presenteren om de eetlust te stimuleren (o.a. bij peuters en kleuters). • Voedingsstof verrijkte, beperkt, vrij bijv. eiwit verrijkte voeding, vezel verrijkte voeding, calcium verrijkte zuivelproducten, energie beperkt, zout arm, lactose arm, glutenvrij • Consistentie aanpassen: snijden, malen, prakken, mixen, ontkorsten en verkleinen, binden • Het aanpassen van de consistentie kan verschillende aanleidingen hebben bijv. obstructie van de slokdarm, irritaties in de mond ... , maar ook ontbreken/ontwikkelen van kiezen, wisselen van tanden bij baby's en peuters. • Eenvoudige tussendoortjes: soepje, fruitsla, cakeje, pannenkoek, pudding ... in functie van de tussendoortjes in de zorginstelling en de doelgroep. • Het is niet de bedoeling dat de leerlingen op regelmatige basis reguliere maaltijden bereiden. Bereidingen kunnen eventueel wel in functie van de doelstelling: aangepaste consistentie. 		

LEERPLANDOELSTELLINGEN		LEERINHOUDEN	DECR. NR. CODE
De leerlingen onderhouden de verschillende ruimtes en materialen.			
71.	De leerlingen helpen bij het scheppen van een aangename woonsfeer.	<ul style="list-style-type: none"> • Comfortabele inrichting • Zorg voor bloemen en planten • Omgevingsfactoren die de sfeer beïnvloeden: geluiden, lucht, licht, temperatuur ... 	
72.	De leerlingen onderhouden verschillende ruimtes.	<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoud ruimtes <ul style="list-style-type: none"> – instructiefiches en veiligheidsprocedures 	
73.	De leerlingen onderhouden verschillende materialen.	<ul style="list-style-type: none"> • Onderhoud materialen <ul style="list-style-type: none"> – instructiefiches en veiligheidsprocedures 	
SPECIFIEKE PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE WENKEN			
	<ul style="list-style-type: none"> • Het correct gebruik van reinigings-, onderhouds- en ontsmettingsproducten is principe gekend vanuit de 3e graad. Indien nodig kan dit functioneel herhaald worden. • Aandacht voor het onderhoud van ruimtes met verhoogd risico bijv. OK, quarantaine 		

4. Minimale materiële vereisten

De praktijklokalen dienen te voldoen aan de technische voorschriften betreffende arbeidsverhoudingen van de Codex over het Welzijn op het Werk van het Algemeen Reglement voor Arbeidsbescherming (ARAB) en het Algemeen Reglement op elektrische installaties (AREI).

Inrichting van de voldoende ruime lokalen: nutsvoorzieningen:

- voorzieningen voor koud en warm water,
- elektriciteitsvoorzieningen voor verlichting, aansluiting toestellen en apparaten,
- voldoende bergruimte.

Inrichting van de lokalen: infrastructuur:

- zone voor presentatie en bediening van voedsel,
- zone voor handhygiëne,
- zone voor werking met textiel,
- zone voor opbergen van het materieel.

Didactische keuken met mogelijkheid tot:

- opslag van grondstoffen en producten voor voedselbehandeling,
- koeling en diepvriesbewaring van grondstoffen en bereid voedsel,
- koude en warme maaltijdproductie,
- maaltijdbediening,
- vaathygiëne,
- afvalhygiëne,
- nazorg in de keuken/verbruikersruimte.

Materieel nodig voor voedselbehandeling:

- voor de technieken: portioneren, schillen, beleggen, snijden, verkleinen, inschenken ... ,
- voor het bereiden van eenvoudige tussendoortjes en broodmaaltijden: dunschiller, scherp keukenmes, plastic roerlepel, garde, blikopener, schaar, snijplank, vergiet, rasp, weegschaal, mixer, waterkoker, koffiezet, maatbeker, kookpan, steelpan, onderleggers voor kookpotten, ovenwanten, bakvorm ... ,
- voor het bewaren van voedingsmiddelen (koeling),
- voor het presenteren en afruimen van bereid voedsel (o.m. dienbladen/plateau voor op- en afdienen ...),
- bij de voedselpresentatie (o.m. tafelbekleding ...).

Materieel voor het maaltijdgebeuren:

- eetgerief voor volwassene en kinderen: borden, tassen, glazen, messen, vorken, eetlepels, soeplepel,
- vaatdoek, keukenhanddoek, hulpmiddelen (bordrand, bekertjes met drinktuit ...).

Materiaal en materieel, toestellen en apparaten:

- lokaal met o.a. ziekenhuisbed, nachtkastje, kast (kledij en linnen), rolstoel met voetsteun, krukken, bedpan, urinaal, lavabo en spiegel,
- verschonen en dekken van bed (bedlinnen, kussen, kussensloop, linnenmand),
- producten m.b.t. EHBO (verbandmateriaal, ontsmettingsmiddelen, eventueel EHBO-koffer),
- verrijdbaar rek of kast, materiaalwagen,
- materiaal voor reinigen van lavabo, klein meubilair (bv. nachtkastje), spiegel, toilet,
- materiaal voor klein onderhoud,
- basis schoonmaakmateriaal/toestellen,
- beperkte naaikoffer (naalden, naaigaren, schaar, kopspeldjes, lintmeter, knopen, drukknopjes, reservehaakjes ...),
- kleine gereedschapskoffer (hamer, schroevendraaiersetje (plat- en kruis-), schroefjes en nageltjes)
- multimedia (computer, beamer, internet ...).